

ӘОЖ 378.14: 371.3: 023

ҒТАХР 19.51.45

DOI 10.37238/1680-0761.2023.92(4).73

Аханова А. С.**М. Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті, Орал, Қазақстан****E-mail: albinaa2704@gmail.com**

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КІТАПХАНАЛЫҚ- АҚПАРАТТЫҚ САЛАСЫН ЖАҢАШАЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА «БВ03201– КІТАПХАНА ІСІ» БББ ДАМУЫ

***Аңдатпа.** Мақалада кітапхана ісіндегі инновациялық өзгерістердің негізгі стимулдары болып табылатын және заманауи кітапханалардағы мамандарды даярлаудың бағыттарын айқындайтын қазақстандық кітапханаларды жаңғырту үдерістері мен олардың дамуының жаңа әлеуметтік-мәдени парадигмасы берілген. Ақпараттық-мәдени ағарту орталығы болып табылатын заманауи кітапхана-бұл мәдениеттің, ғылымның әлеуметтік институты және кітапхана саласындағы озық технологиямен жұмыс жасауды талап етеді. Нарық және жұмыс берушілер талаптарын ескере отырып, қазіргі заманғы технологияларды пайдалана отырып, кітапхана ісін ұйымдастыру саласында практикалық және ғылыми қызметті жүзеге асыру үшін Қазақстан Республикасындағы кітапхана ісі және ақпаратты өңдеу саласында іргелі білімі бар бәсекеге қабілетті мамандарды даярлау болып табылады.*

Инновациялар көлемінің ұлғаюы, білім беру нәтижелеріне қойылатын жаңа талаптар, оқыту нәтижелерін бағалаудың жүйесі, ақпараттық-кітапхана қызметін интеграциялау мәселелері кітапхана маманы қызметінің мазмұнын жаңартуды, зияткерлік ресурстарды шоғырландыруды, қажетті ақпаратты өз бетінше іздеуге ұмтылуды талап етеді.

БББ дамуының мәселелері мен ықтимал перспективалары кітапхана ісін түрлендіруде, оқу үдерістерін жетілдіруде, Қазақстан Республикасындағы «БВ03201 – Кітапхана ісі» білім беру бағдарламасы (БББ) негізінде де көрсетілген.

***Кілт сөздер:** Қазақстан Республикасының кітапхана ісі; «БВ03201 – Кітапхана ісі» БББ; БББ модернизациялау; БББ дамыту мәселелері; мамандандыру; БББ даму болашағы.*

Кіріспе

Қазақстан Республикасының саяси, экономикалық және мәдени өміріндегі жаңалықтар азаматтардың ақпаратты еркін алуға конституциялық құқығын жүзеге асыру үшін қажетті жағдайлар жасауға арналған ақпараттық орталықтар ретінде кітапханалардың рөлін күшейтеді. Кітапханалар маңызды әлеуметтік институт ретінде Қазақстанның жалпы ілгерілеуіне зор үлес қосуда [1].

Қазақстандағы «БВ03201 – Кітапхана ісі» БББ профессорлық-оқытушылар құрамының (ПОК) (профессорлар құрамының) бүгінгі күннің талаптарына жауап беретін мамандарды дайындау ең маңызды міндеті болып табылады.

Бүгінгі таңда Қазақстан Республикасындағы кітапхана ісі бүкіл кітапханалық-ақпараттық саланы жаңғырту, ақпараттық ресурстар мен кітапхана қызметін интеграциялау және дамыту жағдайында жетілдіріліп, ХХІ ғасырдың әлемдік кітапханалық қауымдастығында лайықты орын алады.

Қоғамдық кітапханалар тенденцияларды дамытуға қатысады, мысалы:

- ақпараттық және компьютерлік технологиялар әсерінен барлық мемлекеттік мекемелерді (соның ішінде кітапханаларды) және адам қызметінің салаларын өзгерту;
- заманауи технологияларды әзірлеу, өндіру және енгізу салаларындағы ілгерілеушілік;
- елдің әлеуметтік-экономикалық даму міндеттеріне қатысты дамыған ақпараттық ортаны құруға ұмтылу;
- халықтың ақпараттық ресурстарға тең кепілдік берілген қолжетімділігін қамтамасыз ету.

Халыққа кітапханалық қызмет көрсетуде оқырман сұранысына және кітапханаларды пайдалануға әсер ететін үрдістер күшейіп келеді. Әртүрлі қызмет түрлерінің ұлғаюы соңғы ақпараттық технологияларға негізделген, қызметтер ақпараттық желілерді пайдалануға негізделген. Қоғамдық кітапханалар ақпараттық мекеме ретінде жұмыс істей бастады. Интернетті кеңінен қолдану жергілікті кітапхана желісінің мүмкіндіктерін кеңейтеді, ол мәні бойынша жергілікті ақпараттық желіге айналады. Кітапханалар берілген ақпараттың сапасы мен толықтығы үшін білім беру жауапкершілігін алады.

Зерттеу материалдары мен әдістері

Кітапхана қызметін үнемі идеялар тудыратын шығармашылық зертхана ретінде ұйымдастыру – кітапханашы жеке тұлға ретінде де, кәсіби маман ретінде де дайын болуы керек тұтас ғылым. Бұл оның үнемі өзін-өзі дамытып, кәсіпқойлығын арттыру қажеттігін білдіреді [2].

Кітапханалардың алдында тұрған мәселелер кітапхана қызметкерлерінің кәсіби дайындығына жаңа көзқарасты, атап айтқанда, кең гуманитарлық білімнің ақпараттық технология білімдерін меңгерумен органикалық үйлесімін талап етеді.

Кітапхана бүгінде ата-бабаларымыздың сан ғасырлар бойы жинақтаған жалпыадамзаттық білімнің кілті болып табылады. Сондықтан да, артық айтпай-ақ, қоғамның ілгерілеуін негізінен кітапханалық-ақпараттық қызмет және кітапхана мамандарын даярлауға қойылатын талаптар өте жоғары деп айта аламыз.

«БВ03201 – Кітапхана ісі» БББ дамыту Қазақстан Республикасының мемлекеттік кітапхана саясатымен айқындалады.

Кітапхана ісі саласындағы саясат көп қырлы, әлеуметтік жүйе ретінде кітапханалық-ақпараттық қызметке түбегейлі әсер ететін жаһандық факторлармен анықталатын мақсаттардың, міндеттердің, негізгі бағыттардың, басымдықтар мен құралдардың кең ауқымын қамтиды. Қазақстан Республикасының ақпараттық қоғамға және халықаралық интеграция мен жаһандану үдерісіне, білім қоғамын қалыптастыру, елдегі әлеуметтік-саяси және экономикалық қайта құрулар болып табылады.

Қазақстан Республикасындағы кітапханалар ұлттық білім беру, білім беру және ақпараттандыру жүйесінің бақылаушы бөлігі болып саналады. Бұл миссия тәуелсіз кітапхананың қызметі үшін жағдайлар жасалуда. Көпұлтты халықтың білім беру және мәдени дәстүрлерін сақтау және дамыту Республиканың мәдениет саласындағы мемлекеттік саясатының негізгі постулаты болып табылады [3].

Қазақстан Республикасы кітапханаларының алдына қойылған міндеттер мен дамудың белгіленген бағыттары кітапхана ісін трансформациялау, білім беру үдерістерін және білім беру бағдарламаларын жетілдіру негізінде үнемі жаңартылып отыратын кітапхана ісі мамандарын даярлаудың көзқарасын, миссиясын және стратегиясын айқындайды.

Кітапханашы-библиограф мамандарын дайындау М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан мемлекеттік университетінде 2000 жылдардан бері дайындалып келеді. 1991-2000 жылдары атаулы мамандарды дайындаған Дәулеткерей атындағы Батыс Қазақстан Өнер институты, кейін осы екі ЖОО қосылды.

2009 жылға дейін Қазақстан Республикасында бұл мамандықтың атауы – «504018-Кітапханатану және библиография» болған болатын.

Қазіргі уақытта мамандықтың ПОҚ мамандықты дамыту стратегиясын қалыптастыруға мүдделі тұлғалар тобын барынша тартуға ұмтылуда. Дипломдық зерттеулерді дайындау мен талқылауға, мемлекеттік емтихандарды өткізуге, кафедра отырыстарына, элективті пәндер каталогын әзірлеуге, студенттер тәжірибесінің барлық түрлерін өткізуге, факультет пен университеттің ғылыми конференцияларына ел кітапханаларының жетекші мамандарының қатысуы міндетті болды.

БББ профессор - оқытушылар құрамы облыс кітапханаларының ғылыми - әдістемелік, практикалық іс-шараларына қатысады. Бірлескен шығармашылық қызмет барысында кітапханалар жұмысының қазіргі заманғы бағыттарын, нысандарын, әдістерін үнемі түзету, соның негізінде білім беру бағдарламасының дамуын жаңғырту жүргізіледі.

Қазақстандық кітапханаларды жаңғырту процесі және оларды дамытудың жаңа әлеуметтік - мәдени парадигмасы кітапхана ісіндегі инновациялық өзгерістердің басты ынталандырушылары болып табылады. Инновациялық қайта құрулар кітапханалық-ақпараттық қызметтің барлық бағыттарына қатысты және кітапханалардың жұмыс істеуінің барлық салаларын және, ең алдымен, сыртқы ортамен коммуникативтік өзара байланысты қамтиды.

Мұндай жағдайда кітапханалардың қоғамдық маңызы бірнеше есе артады. Енді олар өткеннің мәдени мұрасын сақтау және жаңа ұрпаққа беру функцияларын орындап қана қоймай, сонымен бірге ондағы жаңа ақпараттық мәдениеттің қалыптасуына белсенді ықпал ететін қоғамның маңызды ақпараттық орталықтары болып табылады.

Білім инженері болып табылатын кітапхана қызметкерлерінің біліктілігі ғана емес, олардың дүниетанымы да сөзсіз өзгереді. Олар білімнің қай түрі ең өзекті екенін, олардың жалпы әлемдік ақпараттық кеңістікте қай жерде екенін, оларды іздеуді және тұтынушыларға жедел жеткізуді қалай жүзеге асыру керектігін жақсы білуі керек.

Бүгінгі таңда ақпараттық қоғам үшін кітапхана қызметкерлерін кәсіптік және жалпы білім беру және қайта даярлау өте маңызды мемлекеттік міндет болып табылады. Оның шешімі еліміздің ақпараттық әлеуетін ғана емес, сонымен қатар ғылым мен білім беру қызметкерлерімен бір деңгейге қойылып, қоғамның зияткерлік элитасын құрайтын кітапхана қызметкерлерінің әлеуметтік мәртебесін арттырады.

Қазіргі заманғы кітапханалық зерттеулер әлеуметтік - мәдени ортадағы кітапханалық - ақпараттық қызметтің даму тенденцияларын; қазіргі қоғамдағы ақпараттық-коммуникациялық трендтерді; әлеуметтік-мәдени кеңістіктің мәдени трендтерін басымдықпен қарастырады.

Қазіргі кітапханада қызмет көрсетуді ұйымдастыру үрдісі-жұмыс векторларының әртүрлілігі. Қашықтағы пайдаланушылар тобы өсу қарқынын арттыруда. Бұл кітапхана қызметтерінің ең белсенді тұтынушылары. Оларға қызмет көрсетуді ұйымдастырудағы қызметтің сәттілігі көбінесе ІТ-технологияларды енгізу деңгейіне байланысты. Кітапханалардың ресми сайттары пайдаланушылардың барлық әртүрлі аудиториясына арналған ақпаратты пайдаланушыларға жеткізеді. Виртуалды пайдаланушыларға қызмет көрсету жүйесі барған сайын дамып, өзекті бола түсуде.

Тағы бір үрдіс-кітапхананың жұмыс тәжірибесіне мультимедиялық құралдарды құру және енгізу. Өз презентацияларын, электрондық басылымдарын, мультимедиа өнімдерін құрудың ерекше ризашылық және перспективалық бағыты өлкетану болып табылады [4].

Дәстүрлі форматтағы кітапханалар үшін негізгі трендтер, виртуалды электрондық кітапханалардың даму тенденциялары және перспективалық инновациялар бөлінді.

Әлемдегі кітапханалардың даму тенденцияларының арасында мамандарды даярлау қажет:

- * цифрландыру және жүйелеу жобаларына негізделген жоғары орталықтандырылған ақпарат қоймалары мен кітапхана мазмұнының пайда болуы;
- * ақпаратты іздеудің жан-жақты жүйесін қалыптастыру;
- * сандық түрде мазмұнға қашықтан қол жеткізуді қамтамасыз ету;

* барлық мүмкін түрлер мен форматтағы ақпараттық ресурстарға жүгінген кезде консультациялық көмек көрсету;

* кітапханаларды мультимедиялық орталық ретінде орналастыру, мультимедиа меди ортаны дамыту;

* Жеке оқу құрылғыларын пайдалану;

* кітапхана-жергілікті мәдениетті сақтау орталығы;

* кітапхана-мұражайларды дамыту;

* кітапханалардың назарын кітаптар мен басқа құжаттарды беруден мәдени ортаны, келушілер үшін жанды қарым-қатынасты және зияткерлік бос уақытты ұйымдастыруға аудару [5].

«Кітапхана ісі» БББ түлектері ақпараттық қызметтің әртүрлі салаларында сұранысқа ие. Сондықтан кітапханалық кәсіби ортаның инновациялық мәселелерін оқыту технологияларын жаңғыртумен байланыстыру қажеттілігі туындады. Кітапханалар бүгінде ақпараттық-кітапханалық мекемелерге, ал кітапханашылар - ақпараттық - кітапханалық қызметкерлерге қатысты.

Жаңа буын мамандарын даярлауда білім беруді ізгілендіру мен заманауи ақпараттық технологияларды терең игеру органикалық түрде ұштастырылуы тиіс. "Кітапхана ісі" БББ бойынша мамандар даярлаудың заманауи процесі білім мен білім беру стратегияларының синтезі болып табылады. Бұған білім беру бағдарламалары мен университетте ақпараттық-мәдени ортаны құру арқылы қол жеткізіледі, бұл әр студенттің барлық ақпарат көздеріне қол жеткізуіне мүмкіндік береді.

Оқу процесінде "Кітапхана ісі" БББ бойынша мамандарды даярлау кезінде жаңа ақпараттық ресурстар мен технологиялар кеңінен қолданылады: автоматтандырылған ақпараттық кітапхана жүйелері (АБИС, РАБИС, КАБИС, ИРБИС, кітапхана және т. б.), виртуалды кітапхана көрмелері, электрондық тесттер, электрондық оқулықтар, виртуалды анықтамалық қызметтер, оқу модульдері мен кейстер, компьютерлік - лабо ратор семинарлары, Мультимедиялық презентациялар, виртуалды іскерлік ойындар және басқалар.

Зерттеу нәтижелері

Ақпараттық - кітапханалық кадрларды даярлауды жүзеге асыратын оқу орындарының кітапханалармен өзара іс-қимылы ерекше маңызға ие. Бұл кәсіби ортаны құрудың қажетті шарты. Бүгінгі таңда ақпараттық - кітапханалық мамандықтың ерекшелігі - кітапханашы-библиографтың қызметі ғылым мен қоғамдық практиканың маңызды бағыттары - ақпарат, мәдениет және білім қиылысында жүзеге асырылады.

Оқыту таза теориялық негізде жабылмайды, бірақ студенттердің нақты қолданбалы зерттеулерге белсенді қатысуын қамтиды. Студенттердің қызметін жандандыру және қарқындалу әдістеріне негізделген білім беру технологияларын дамыта отырып, осы мамандықтың оқытушылары оқу туралы тәжірибеге бағытталған формаларды дамытады. Еліміздің жетекші кітапхана мекемелерінде – Батыс Қазақстан облыстық әмбебап ғылыми кітапханасында оқу және өндірістік тәжірибелерді қамтамасыз ету бойынша жұмыс жүргізілді. Ж. Молдағалиева, Батыс Қазақстан облыстық балалар мен жасөспірімдер кітапханасы. Х. Есенжанова, Ақтөбе және Атырау облыстарының облыстық кітапханалары, Қазақстанның батыс облыстары қалалары мен аудандарының орталықтандырылған кітапхана жүйелері.

Кітапханаларға қажетті мамандандырудың кеңеюі байқалады. Оқытушылар заманауи ақпараттық-кітапхана мекемелерінде сұранысқа ие бәсекеге қабілетті маман шығаруға жаңа білім беру технологияларын ескере отырып дайын.

Кітапханаларға жаңа техникалық құралдарды енгізу, заманауи технологияларды қолдану кітапханашы-технолог сияқты Мамандандырудың пайда болуына әкеледі. Желілік компьютерлік технологияларды пайдалану кезінде үйлестіру қажеттілігі мәліметтер базасының әкімшісі, Ақпараттық жүйелер менеджері сияқты мамандандыруды қажет етеді. Www - Интернет сервисін дамыту Web - беттерді құру және жаңарту бойынша маман даярлау қажеттілігі туралы айтады, кітапханашылар электрондық баспа қызметі, кітапхана

қызметкерлері мен пайдаланушылары үшін Интернет - іздеу бойынша оқыту (тренингтер) жүргізу саласында маманданған, телеконференциялар бойынша мамандар қажет.

Екінші жағынан, кітапхана кәсібінің өзгеруіне көптеген көпшілік кітапханалардың әлеуметтік бағдары әсер етеді, бұл кітапханаларда кітапханашы - психолог, халықтың әлеуметтік қорғалмаған топтарына қызмет көрсету жөніндегі кітапханашы, мектеп және балалар кітапханалары үшін – кітапханашы - педагог сияқты мамандықтардың пайда болуына себеп болды. Кітапханашылар әлеуметтанулық, маркетингтік зерттеулер жүргізуі керек, бұл кітапханашы-маркетолог, кітапханашы - әлеуметтанушы, Кітапханашы - зерттеуші сияқты мамандандыруды қажет етеді.

Мамандық аясында түлектерге әртүрлі біліктіліктер берілуі мүмкін:" кітапханашы - библиограф, оқытушы"," автоматтандырылған ақпараттық ресурстар технологиясы"," ақпараттық ресурстардың референт - талдаушысы","ақпараттық ресурстар менеджері".

Бүгінгі таңда кітапханалардың әлеуметтік-мәдени іс-шараларды өткізуге, қоғаммен байланысқа көп көңіл бөлуі "кітапханалық әлеуметтік-мәдени бағдарламалар менеджері", "көрме қызметінің менеджері" деп атауға болатын мамандандыруды қажет етеді [6].

Әр түрлі кітапханалық мамандандырулар студенттердің кәсіби және жеке қасиеттерін дамытуды талап етеді.

Оқу бағдарламасын құрудың бастапқы нүктесі-кітапхана мен кітапхана мектебінің миссиясын анықтау. Бүгінгі таңда кітапхана қоғам өмірінде әртүрлі рөлдерді атқаратын маңызды әлеуметтік институттардың бірі болып табылады. Кітапхана-адамзаттың мәдени және ғылыми мұрасының қоймасы; мәдени және ағарту орталығы; меншікті және қашықтағы ақпаратқа ашық қол жеткізудің негізгі көзі, яғни ең қуатты ақпараттық орталық.

Соңғы уақытқа дейін кітапхана мектебінің миссиясы кітапханалардың әртүрлі түрлері мен түрлерінде жұмыс істей алатын жоғары білікті библиографтарды даярлау болды. Бүгінгі таңда тәжірибе кітапханалық жоғары мектептің күш-жігерін студенттердің көп өлшемді кеңістікте Кітапханатану және библиография теориясы мен әдістемесінің негіздерін қолдану қабілетіне шоғырландыру қажеттілігін талап етеді. Бүгінгі таңда БББ миссиясы – жаңа білім беру және ақпараттық технологияларды қолдану негізінде дамыған ақпараттық қоғамда жоғары білікті және бәсекеге қабілетті мамандарды даярлау, сондай-ақ ел кітапханалары мен басқа да ақпараттық мекемелерді кәсіби азаматтық, адамгершілік қасиеттерімен, ғылыми дүниетанымымен, кең ой-өрісімен, зияткерлік әлеуетімен қатар мамандардың жоғары кәсіби кадрларымен қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының Білім беру және кітапхана ісі салаларындағы ғасырлар бойғы дәстүрлер.

Миссияны орындау үшін:

- білім беру бағдарламасының ПОҚ-ның ғылыми-зерттеу, ғылыми-әдістемелік және тәрбиелік әлеуетін жетілдіру;
- мамандық студенттерінің теориялық дайындығының жоғары деңгейін қамтамасыз ету;
- бітірушіге еңбек әлеуеттенуінен табысты өтуге және Қазақстан Республикасының ақпараттық-кітапханалық ұйымдары мен мекемелерінің саласына органикалық түрде қосылуға мүмкіндік беретін студенттерге практикалық дағдыларды үйрету;
- бәсекелестік жағдайында өмір мен кәсіпте үнемі өзін-өзі жетілдіруге мүмкіндік беретін мамандық студенттерінің зияткерлік әлеуетін, сыни ойлауын дамыту;
- мамандық студенттерінің шығармашылық қабілеттерін, кәсіби қызметте инновациялық технологияларды қолдану қабілетін дамыту.

"БВ03201 – Кітапхана ісі" БББ дамытудың маңызды міндеті оның дамуын стратегиялық жоспарлау болып табылады, ол мониторингтік зерттеулер негізінде барлық ұйымдастырушылық шешімдер үшін базаны қамтамасыз етеді. [6].

Осы мәселелерді шешу үшін білім беру бағдарламасының профессор-оқытушылар құрамы мониторингтік зерттеулер жүргізеді: аймақтағы жағдайлардың мүмкін болатын

өзгерістерін ескере отырып, мамандықтың ПОҚ қызметінің міндеттерін талдау; оның ресурстары; нарықтарды талдау (кітапхана кадрлары, әлеуетті студенттер, мамандықтың ақпараттық қамтамасыз етілуі және т.б.); мамандықты қамтамасыз етудің ресурстық мүмкіндіктерін және студенттер мен ПОҚ қажеттіліктерін салыстыру. SWOT талдауы және стратегиялық баламаларды талдау жүзеге асырылады. Мақсат-мамандарды даярлаудың ұзақ мерзімді тиімділігін барынша арттыратын стратегиялық баламаны таңдау.

БББ дамытуды стратегиялық жоспарлауда осы білім беру бағдарламасына қойылатын заманауи талаптарға сәйкес мамандықтың атын өзгерту мәселесі елеулі кедергі болып табылады. Жас буын өкілдері ақпараттық қызметпен байланысты мамандықтарға қызығушылық танытады.

Біздің университет БББ профессорлық-оқытушылық құрамы көптеген жылдар бойы БББ атын жоғары сатылар деп өзгерту туралы сұрақпен шықты, аттестаттау мен аккредиттеуден өту кезінде құжаттардағы мәселелерді атап өтті. Мамандық 2009 жылы өзгертілді, бірақ бұл атау студенттердің заманауи дайындығының мәнін қайта көрсетпейді. Мамандықтың қазіргі атауы- "Кітапхана ісі "алдыңғы" Кітапханатану және библиографияға " қарағанда моральдық тұрғыдан ескірген, өйткені ол мамандарды даярлаудың библиографиялық аспектілерін де қамтымайды, дайындықтың практикалық және технологиялық бағыттарын атап көрсетеді.

Қазіргі уақытта білім беру бағдарламасының мазмұны "Кітапханалық - ақпараттық қызмет", "құжаттық - ақпараттық коммуникациялар", "ақпараттық ресурстар мен технологиялар" атауларына сәйкес келеді, бұл кәсіби қызметтің мазмұны: қоғамның құжаттық - ақпараттық ресурстарын қалыптастыру мен басқаруды; ақпаратты тұтынушылардың әртүрлі топтарын зерттеуді қамтитын түлектерді оқыту мен пайдалану салаларын дәлірек көрсетеді, олардың жедел және жүйелі, толық және нақты құжаттамалық-ақпараттық қамтамасыз етілуі [7].

«Кітапхана ісі» БББ өзектілігі қоғамды заманауи ақпараттандыру процестерімен, электронды кітапханалардың, медиатекалардың жаңа түрлерін құрумен, дәстүрлі кітапханалардың қызметінде компьютерлік ақпараттық технологияларды қолданумен байланысты. Студенттер электрондық ресурстарды пайдалану және басқару, Интернет ресурстарының сапасын іздеу және бағалау дағдылары бойынша білім алады, оларға ғылыми мәліметтер базасына және электрондық зерттеулерге қол жеткізу модельдері ұсынылады.

Білім беру бағдарламасының атын өзгерту мәселесі тиісті деңгейде шешілмеген, біз оны шешуді өте өзекті деп санаймыз. "Кітапхана ісі"БББ бойынша жаңа білім беру стандарттарын одан әрі әзірлеу кезінде одан әрі дамуды, кітапханалар қызметінің өзгеретін функциялары мен сипатын, жаңа ақпараттық технологияларды, компьютерлік техниканы қолдануды ескеру қажет.

Түлектің кәсіби қызметінің салалары:

- * кітапханалық-библиографиялық ғылым және сараман;
- * ақпараттық орталықтар;
- * қоғамдық ұйымдар;
- * мамандандырылған кітапханалар;
- * әр түрлі мақсаттағы ақпараттық-талдау бөлімдері.

Соңғы жылдары "Кітапхана ісі" БББ бойынша студенттерді мазмұнды даярлауда елеулі өзгерістер болды. Мемлекеттік білім беру стандарттары оқу жоспарларының құрылымын анықтады. Оларда гуманитарлық университеттік білім берудің негізі болып табылатын жалпы ғылыми және жалпы кәсіптік циклдардың пәндері ерекше орын алады. Сонымен қатар, кітапханалық - библиографиялық қызмет теориясы, тарихы және әдістемесі бойынша терең білім беретін арнайы блоктың іргелі курстары кеңінен ұсынылған. Мемлекеттік жалпы білім беру стандарты "кітапханашы - библиограф" деген бір ғана біліктілікті бекіте отырып, мамандандыруға баса назар аударады.

Болашақ кітапханашы-библиографтардың іргелі теориялық және жалпы қолданбалы дайындығы қазіргі заманғы жалпы кітапханатану мен библиографияның құрылымына сәйкес құрылған, олардың объектісін зерттеудің негізгі аспектілерін көрсететін оқу пәндерінің циклімен қамтамасыз етіледі. Студенттерді оқыту модульдік білім беру бағдарламасы бойынша жүзеге асырылады.

Біздің түлектеріміздің кәсіби қызметінің негізгі объектілері қоғамның әртүрлі құжаттық - ақпараттық ресурстары, ғылыми, өндірістік және бұқаралық коммуникациялар жүйесіндегі ақпаратты тұтынушылардың әртүрлі топтары, ақпараттық желілер мен жүйелер болды. Мамандар дайындалатын сала ғана емес, сонымен қатар кітапханашылардың білім сипаты мен кәсіби мінез-құлқына деген көзқарас өзгереді.

Оқу бағдарламаларын әзірлеуде әлеуетті жұмыс берушілердің тілектері міндетті түрде ескеріледі. Бұл-Қазақстанның батыс облыстарындағы ірі кітапханалар мен кітапхана бірлестіктерінің (ОКЖ) директорлары мен жетекші мамандары. Олардың сауалнамасы, онымен іскерлік кездесулер өткізіледі, олардың көпшілігі университеттің әртүрлі кеңестері мен комиссияларының мүшелері болып табылады.

Элективті пәндердің мазмұны Қазақстан Республикасының кітапханалық –ақпараттық саласын дамыту бағыттарын, өңірдің қазіргі әлеуметтік-мәдени өмірінің ерекшеліктерін көрсетеді. Элективті пәндер Кәсіби заманауи ғылыми зерттеулер, кәсіби басылымдардағы ғылыми - әдістемелік материалдар, Қазақстан Республикасының, шет елдердің жетекші мәдениет мекемелерінің жұмыс тәжірибесін сипаттау негізінде қалыптастырылады.

Білім беру бағдарламалары жоғары мектептің заманауи талаптарына барынша жақын және студенттердің қажетті құзыреттіліктерін қалыптастыруға ықпал етеді: құндылық - семантикалық, жалпы мәдени, оқу - танымдық, ақпараттық, коммуникативтік, әлеуметтік - еңбек, жеке өзін-өзі жетілдіру және басқалар.

БББ бойынша элективті пәндерді таңдау қайта қаралады және үнемі толықтырылып отырады. Мысалы, "кітапханалық инноватика", "кітапханалардың жобалау қызметі" пәндері студенттерге кітапханалық технологиялардың өзгеруімен танысуға мүмкіндік береді. "Кітапханалық инноватика" пәнінде "әдістемелік мониторинг" бөлімі ерекше орын алады, оның бақылау объектілері кітапхана кадрлары, кітапханалар жұмысының көрсеткіштері, олардың қызметінің мазмұны, кітапхана жаңалықтарын анықтау және тарату болып табылады. Халықаралық қауымдастық білім мен фандрейзинг, гранттану сияқты технологияларды қажет етеді [3].

Компьютерлік технологиялармен байланысты пәндер шеңберінен басқа, білім беру бағдарламасына ақпараттық - аналитикалық бағыттағы пәндер (кітапханалық маркетинг, ақпараттық менеджмент, ақпараттық мониторинг, кітапханалық зерттеулер және т. б.) енгізілген. Бұл БББ бойынша болашақ мамандардың ақпараттық және коммуникативтік құзыреттіліктерінің ең жоғары деңгейі қажет, бұл белгілі бір дәрежеде кәсіби талаптардың ерекшелігін сипаттайды. Арнайы базалық және кәсіптік пәндердің барлық оқу - әдістемелік кешендері (ПОӘК) (мысалы, "Кітапхана ісіндегі компьютерлік технологиялар", "Құжаттарды аналитикалық-синтетикалық өңдеу", "Кітапхананың библиографиялық қызметі", "Автоматтандырылған кітапханалық ақпараттық жүйелер", "Ақпараттық ресурстар мен қажеттіліктер", "Жергілікті және ғаламдық желілер" пәндері бойынша және т. б.) кең ақпараттық базаны қамтиды, пәндердің көп бөлігі дәл ақпараттық және коммуникативтік дағдылар мен дағдыларды игеруге бағытталған (мәліметтер базасын құру, интерактивті іздеу, құжаттарды аннотациялау және рефераттау, іс жүргізу дағдылары, пікірталас іс-шаралары және т.б.).

Қазақстан Республикасының Білім беру саясаты білім беру жүйесіндегі елеулі өзгерістердің қажеттілігін негіздейтін әлемдік дамудың жалпы тенденцияларын ескереді: постиндустриалды, ақпараттық қоғамға көшу, мәдениетаралық өзара іс-қимыл ауқымын едәуір кеңейту, коммуникабельділік пен толеранттылық факторлары ерекше маңызға ие

болады. "Кітапхана ісі" БББ студенттері кәсіби салада мәдениетаралық коммуникацияны жүзеге асырып қана қоймай, болашақ кәсіби қызметінде мәдениетаралық құзыреттілікті қалыптастыру және дамыту міндеттерін шешуі керек. Осы құзыреттерді қалыптастыру үшін "кітапханалық қарым-қатынас", "қоғаммен байланыс", "кітапханалық қызмет көрсету", "кітапханалық мониторинг" және т.б. оқу пәндері енгізілді және әзірленді.

Студенттердің жалпы мәдени құзыреттілігін қалыптастыруға айтарлықтай көңіл бөлінеді. Барлық ПОӘК Қазақстан Республикасында қалыптасқан мәселенің негізгі ұғымдарын зерделеуге бағытталған. Мысалы, "Кітапханатану" курсы бойынша "Қазақстанның кітапханалық желілері мен жүйелері; Қазақстан Республикасының кітапханалық саясаты" тақырыптары оқытылады; "Автоматтандырылған кітапханалық-ақпараттық жүйелер" курсы бойынша ұлттық бағдарламалық өнімдерге - РАБИС пен КАБИС, "Қазақстан библиографиясы", "Қазақстан кітабының тарихы" курстары елдегі осы бағыттардың дамуын көрсетеді. Жалпыадамзаттық мәдениеттің қалыптасуына "әлемдік библиография", "жергілікті және ғаламдық желілер", "кітаптану және кітап тарихы" курстары ықпал етеді.

Ғылыми-әдістемелік жұмысты жетілдіру мақсатында "кітапханалық қызмет көрсету", "кітапхананың библиографиялық қызметі", "кітапханалық менеджмент", "кітапхананың жобалау қызметі" және т.б. пәндер бойынша оқу процесінде кеңінен қолданылатын дәстүрлі және электрондық ақпарат тасығыштарда мультимедиялық материалдар, оқу - әдістемелік әдебиеттер жинақталады.

Студенттердің өзіндік жұмысы (СӨЖ) оқытылатын пәннің мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес ұйымдастырылады. СӨЖ міндеттерін іске асыру әр студенттің кітапхана қорларына еркін қол жетімділігімен, барлық пәндер бойынша және сабақтың барлық түрлері бойынша әдістемелік құралдардың, түрлі құжаттардың ұсынымдарының болуымен қамтамасыз етіледі. СӨЖ өткізу нысандарының ішінде: сценарийлерді әзірлеу, баспасөз - клипинг, мәдениет және өнер мекемелерінің іс-шараларына қатысу, эссе, жеке тапсырмалар дайындау, тақырып бойынша ақпараттық іздеу және т. б.

Студенттердің СӨЖ нәтижелері курстық және дипломдық жұмыстарға ғылыми және практикалық материалдар, курстарды зерделеу бойынша көрнекі материалдар, ЖОО-лар мен кітапханалардың облыстық, қалалық, республикалық іс-шараларын өткізуге қатысу, ЖОО ішіндегі іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу болып табылады. "Кітапханалық қызмет көрсету", "кітапханалық менеджмент", "кітапхананың библиографиялық қызметі", "кітапхананың балалармен және жасөспірімдермен жұмысы" пәндері бойынша СӨЖ үлгісі қала кітапханаларының түрлі іс-шараларына мамандық студенттері мен оқытушыларының қатысуы болып табылады. Мысалы:

* "шекарадағы кездесулер" Ресей - Қазақстан жобасы аясында "шекара маңындағы аумақтардың кітапханалық-ақпараттық кеңістігін қалыптастыру: Еуразиялық аспект" халықаралық ғылыми-практикалық конференциясы [8];

* Батыс Қазақстан облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының зияткерлік демалыс ұйымының Әлеуметтік - мәдени акциялары. Ж Молдағалиева - "библио түн - 2023, библио түн-2024" Дүниежүзілік кітап күніне;

* Ұлы Отан соғысының ардагері, Қазақ КСР еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, кітапхана ісінің ардагері, 1963-1982 жылдары Батыс Қазақстан облыстық кітапханасының директоры Л. И. Губанованың 100 жылдығына арналған "Өмір кітабы: Портретке сызықтар" атты жеке мультимедиялық библиографиялық көрсеткіш және мерейтойлық кеш - тұсаукесер;

* жыл сайынғы "Жастар есірткіге қарсы", "СПИД-ке қарсы күрес күні" қоғамдық акциялары және т. б.

СӨЖ ұйымдастырудың тиімді нысаны-қызығушылықтары бойынша студенттердің шығармашылық "Сырлы парақ" және "Кітап әлемі" оқу әуесқойларының бірлестіктері.

СӨЖ ұйымдастырудың тиімділігін студенттердің әртүрлі мамандықтар бойынша библиографиялық мәліметтер базасын пайдалануын, БҚУ ҰБ электрондық оқу залында ұсынылатын электрондық оқулықтар мен анықтамалық басылымдардың болуын арттырады.

«Кітапхана ісі» БББ бойынша оқытудың қазіргі заманғы нысандары, студенттердің танымдық қызметін жандандыру құралдары, мысалы, анықтамалық-ақпараттық жүйелер, тексеру тесттері, электрондық тасымалдағыштардағы Көрнекі құралдар енгізіледі. Сабақтың барлық түрлері бойынша инновациялық әдістер мен технологияларды іздеу үнемі жүргізілуде: баспасөз клиппингі, іскерлік ойындар, "дөңгелек үстелдер", "миға шабуыл", Мультимедиялық презентациялар, SWOT - талдау және т. б.

Халықаралық ынтымақтастықты дамыту және кәсіптік білім беру саласындағы сыртқы байланыстарды нығайту мақсатында бірқатар жоғары оқу орындарымен: Мәскеу мемлекеттік мәдениет және өнер университетімен; Самара мемлекеттік мәдениет және өнер академиясымен; Краснодар мемлекеттік мәдениет және өнер университетімен; халықаралық туризм және мәдениет институтымен (Быдгощ қ., Польша) шарттар жасалды. Оқу-әдістемелік жұмыс, Білім беру процесін жетілдіруде өзара көмек көрсету саласында тығыз ынтымақтастық жүзеге асырылады.

Қорытынды

"6B03201 – Кітапхана ісі" БББ Қазақстанның білім беру жүйесі үшін маңызды, жоғары оқу орындарының шектеулі санында ұсынылған. БББ түлектері мемлекеттік мәдениет мекемелерінде жоғары сұранысқа ие, түлектерді жұмысқа орналастыру 100% құрайды және мамандық түлектеріне қанағаттандырылмаған қажеттілік бар. Қазіргі уақытта кәсіби кадрлармен қамтамасыз ету 50% - дан сәл асады. Республика бойынша жоғары кітапханалық кәсіптік білімі бар мамандардың пайызы 30% - дан аз [9].

Ақпараттық ғасырға ену кәсіби кітапханалық-ақпараттық білім беру жүйесіне айтарлықтай әсер етті. Қазіргі уақытта кітапханашы мамандығының жаңа бейнесі белсенді түрде қалыптасуда, онда дәстүрлі (кәсібилік, құзыреттілік, бастаманы көтермелеу, тұрақтылық, мазмұндық үлгілерді, нормаларды мұра ету) және жаңа элементтер (инновацияларға дайындық, тұтастай алғанда ұйымның және оның бөлімшелерінің даму стратегиясын анықтау қабілеті, электрондық және өзге де әдістерді пайдалану негізінде даму тәсілдерін шығармашылық игеру жаңа технологиялар) [1].

6B03201– «Кітапхана ісі» БББ профессор-оқытушы құрамы облыстық ғылыми ұйымдарды оқу үдерісіне тарту мақсатында Ж. Молдағалиев атындағы Батыс Қазақстан облыстық әмбебап - ғылыми кітапханасымен бірігіп М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті мен кешенді бюджеттік тақырып бойынша бірқатар ғылыми зерттеулер жүргізеді. Атап айтсақ: «Батыс Қазақстандағы кітапхана ісінің дамуы: тарихы, мәселелері және болашағы». Бірлескен іс-шаралар нәтижесінде оқу қызметінде кеңінен қолданылатын ғылыми-зерттеу материалдары шығарылды. Жоғары оқу орындарында кітапхана мамандарын дайындайтын жаңа бейіндік пәндер мен эклективті курстардың циклін нақты белгілеу маңызды, онсыз бүгінгі таңда өмір талабына сай маман даярлауды жетілдіру мүмкін емес. Білім беру бағдарламаларының мазмұны жүйелі түрде жаңартылуда, жұмыс берушілердің қажеттіліктері мен талаптарына бейімделуге мүмкіндік беретін жаңа білім беру траекториялары әзірленуде. Барлығыңызға мәлім 2018 жылғы 13-14 қыркүйек күндері Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасында «Кітапхана – қоғамның көп функционалды, көпдеңгейлі әлеуметтік институты» атты Бүкілқазақстандық кітапханашылар съезі өтті. Бүкілқазақстандық кітапханашылар съезі түрлі аймақтың деңгейдегі көпшілік кітапханалардың, ғылыми, техникалық, жоғары оқу орындарының және мектеп кітапханаларының мамандары, бейінді мемлекеттік органдардың өкілдерімен бірлесіп, еліміздегі кітапхана ісінің мәселелерін сапалы шешу, сапалы адами капиталын қалыптастыру тұжырымдамасын анықтау, республикадағы кітапхана қорын цифрландыру жолдары, ақпараттың қолжетімділігін заңнамалық қамтамасыз ету және басқа да өзара іс-қимылдарды

талқылаған кәсіби диалог алаңы болды. Осы съезде өзекті болып қаралған тағы бір мәселе, ол кітапхана ісі білім беру бағдарламасына (БББ) бөлінетін мемлекеттік білім гранттарының санын көбейту болды және ол оңтайлы шешіліп, 1-2 жыл БББ өз ықпалын тигізді. Яғни, 2018-2019 оқу жылында жылында кітапхана ісі БББ 70- грант, ал 2019-2020 оқу жылында 127 грант, 2020-2021 оқу жылында 35 грант бөлінген болатын. Соңғы жылдары да осы 25-30 гранттан аспады. Бірақ, өздеріңізге мәлім президентіміздің соңғы жылдары кітапхана саласына аса көңіл бөліп, тапсырысы бойынша биылғы оқу жылында тығыз орналасқан елді мекендердің бес аймағына Түркістан, Шымкент, Жетісу, Ұлытау, Абай облыстарына 89-грант бөлінді. Сонымен қатар, биыл жалпы мемлекеттік грант саны 5-есеге өсті, 100-грант бөлінді. (оны 6 – ЖОО арасында түлектер таңдады), ал магистратураға 20-грант, PhD докторантурасына 3-грант бөлінді [4].

Сонымен қатар, мәжіліс депутаты Жұлдыз Сүлейменова кітапхана ісі БББ жетілдіруге және «Педагог-кітапханашы» БББ лицензия қарастырып, біліктілік санатын беру туралы айтты. Осыған орай, М.Өтемісов атындағы Батыс Қазақстан университеті «Кітапханалық – педагогикалық қызмет» атты БББ ашу жоспарға енгізілді.

Сонымен қатар, жаңа форматтағы мамандарға қызығушылық артып келеді. Олар кәсіпқойлығы мен ақпараттық мәдениетінің жоғары деңгейімен ерекшеленеді, компьютерлік технологияны меңгереді, өзгермелі ортада шарлауды біледі, жанжалды жағдайларда адекватты шешім қабылдай алады, үнемі жаңа білім алуға ұмтылады. [4, 44 б.]. Осылайша, білім беру саласындағы жаңартулар талаптарына сәйкес жоғары оқу орындары тәжірибе базаларымен, облыстық мәдениет басқармаларымен байланысын нығайтып, барлық облыстардан студенттерді мақсатты түрде жинақтауды жүзеге асыруы тиіс. Бітіруші түлекті оқуын аяқтағаннан кейін тұрғылықты жеріне жіберу үшін, түлектердің тегін жұмысқа орналасу үшін заңда көзделген жеңілдіктерге нұқсан келтірмей, тұрғылықты жерін, отбасылық жағдайын толық ескере отырып бөлу ұтымды.

Қазақстан Республикасының кітапханалық – ақпараттық саласын жаңашаландыру жағдайында "БВ06201– Кітапхана ісі" БББ дамыту білім бағдарламасының білім беру стандарты мен бағдарламаларын ұдайы жетілдіруді талап етеді.

ӘДЕБИЕТ

- [1] Мәдениет туралы: Қазақстан Республикасының Заңы (29.09.2014 ж. өзгертулер мен толықтырулармен) [Электрондық ресурс]. - Кіру режимі: www.zakon.kz
- [2] Балабекова, Г. Состояние и основные направления развития библиотечного дела в Республике Казахстан/ Г. Балабекова //Кітап патшалығы.- 2012.- № 4.- С. 12-15.
- [3] Библиотека будущего: 10 трендов развития [Электронный ресурс].- Режим доступа: <http://www.digit.ru/technology/20120419/391094532>. - 2020.
- [4] Гусева, Е.Н. Библиотечная инноватика как стратегия и фактор развития современной библиотеки /Е.Н.Гусева// Библиотекосведение.- 2012.- №1.- С.28-33.
- [5] Исатаева, Р.Ж. Библиотеки Западно - Казахстанской области в международном фестивале «Читающая Евразия»/ Р.Ж.Исатаева //Кітап патшалығы.- 2013.- № 1-2.- С. 54-56.
- [6] Исатаева, Р.Ж. Международное библиотечное сотрудничество в Евразийском пространстве / Р.Ж. Исатаева //Вестник Библ. Ассамблеи Евразии.- 2013.- №2.-С.7-9.
- [7] Концепция культурной политики в Республике Казахстан: проект/ Министерство культуры Республики Казахстан.-Астана, 2014.- [Электронный ресурс].- Режим доступа: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31579340
- [8] Мазурицкий, А. Что может спасти библиотечное образование? /А.Мазурицкий // Науч. и техн. б-ки.- 2013.- № 2.- С.42.
- [9] Национальная академическая библиотека Республики Казахстан - центр развития библиотек [Электронный ресурс]. – 2021. Режим доступа://<http://koh.selyam.net/docs/112/index-4065.html?page=5>

REFERENCES

- [1] О кул'туре: Закон Respubliki Kazahstan (2014). (s izm. i dop. po sost. na 29.09.2014) [Jelektronnyj resurs]. - Rezhim dostupa: www.zakon.kz [in Kazakh]
- [2] Balabekova, G.(2012). Sostojanie i osnovnye napravlenija razvitija bibliotechnogo dela v Respublike Kazahstan/ G. Balabekova //Kitap patshalygy.- № 4. [in Russian]
- [3] Biblioteka budushhego: 10 trendov razvitija (2020) [Jelektronnyj resurs].- Rezhim dostupa: <http://www.digit.ru/technology/20120419/391094532> [in Russian]
- [4] Guseva E.N. (2012). Bibliotechnaja innovatika kak strategija i faktor razvitija sovremennoj biblioteki /E.N.Guseva// Bibliotekovedenie. №1 [in Russian]
- [5] Isataeva R.Zh. (2013). Biblioteki Zapadno-Kazahstanskoj oblasti v mezhdunarodnom festivale «Chitajushhaja Evrazija»/ R.Zh.Isataeva //Kitap patshalygy.- № 1-2.- С. 54-56. [in Russian]
- [6] Isataeva R.Zh. (2013). Mezhdunarodnoe bibliotechnoe sotrudnichestvo v Evrazijskom prostranstve / R.Zh. Isataeva //Vestnik Bibl. Assamblei Evrazii.- №2. [in Russian]
- [7] Konceptcija kul'turnoj politiki v Respublike Kazahstan: proekt /Ministerstvo kul'tury Respubliki Kazahstan (2014). – Astana. - [Jelektronnyj resurs].- Rezhim dostupa: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31579340 [in Russian]
- [8] Mazurickij A. (2013). Chto mozhet spasti bibliotechnoe obrazovanie? /A.Mazurickij // Nauch. i tehn. b-ki.- № 2. [in Russian]
- [9] Nacional'naja akademicheskaja biblioteka Respubliki Kazahstan - centr razvitija bibliotek (2021). [Jelektronnyj resurs].- Rezhim dostupa:// <http://koh.selyam.net/docs/112/index-4065.html?page=5> [in Russian]

Аханова А.С.

РАЗВИТИЕ СПЕЦИАЛЬНОСТИ «6В03201– БИБЛИОТЕЧНОЕ ДЕЛО» В УСЛОВИЯХ МОДЕРНИЗАЦИИ БИБЛИОТЕЧНО – ИНФОРМАЦИОННОЙ СФЕРЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Аннотация. В статье представлена новая социокультурная парадигма процессов модернизации казахстанских библиотек и их развития, которые являются основными стимулами инновационных изменений в библиотечной работе и определяют направления подготовки специалистов в современных библиотеках. Современная библиотека, являющаяся центром информации и культурного образования, является социальным институтом культуры, науки и требует работы с передовыми технологиями в библиотечной сфере. С учетом требований рынка и работодателей осуществляется подготовка конкурентоспособных специалистов, обладающих базовыми знаниями в области библиотечного дела и обработки информации в Республике Казахстан для осуществления практической и научной деятельности в области библиотечной организации с использованием современных технологий.

Увеличение объема инноваций, новые требования к образовательным результатам, системе оценки результатов обучения, проблемы интеграции информационного и библиотечного обслуживания требуют обновления содержания услуг библиотекаря, концентрации интеллектуальных ресурсов, стремления к самостоятельному поиску. для получения необходимой информации.

Показаны проблемы и возможные перспективы развития библиотек в трансформации библиотечной работы, совершенствовании образовательного процесса на основе образовательной программы (ОП) «6В03201 – Библиотечное дело» в Республике Казахстан.

Ключевые слова: Библиотечное дело Республики Казахстан; ОП 6В03201 – «Библиотечное дело»; проблемы модернизации ОП; развития ОП; специализация; перспективы развития ОП.

Akhanova Albina

**IMPROVING EDUCATIONAL PROCESSES AND EDUCATIONAL PROGRAMS
SPECIALTY «6B03201– LIBRARY BUSINESS» IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

Annotation. *The paper presents the process of modernization of Kazakhstan`s libraries and new socio-cultural paradigm of development, which are main drivers of innovations in librarianship and determine areas of training of modern libraries. A modern library, which is a center of information and cultural education, is a social institution of culture, science and requires working with advanced technologies in the library field. Taking into account the requirements of the market and employers, competitive specialists are trained with basic knowledge in the field of librarianship and information processing in the Republic of Kazakhstan to carry out practical and scientific activities in the field of library organization using modern technologies.*

An increase in the volume of innovation, new requirements for educational results, a system for assessing learning outcomes, problems of integration of information and library services require updating the content of librarian services, concentration of intellectual resources, and the desire for independent search. to obtain the necessary information.

The problems and possible prospects for the development of specialty-based transformation as librarianship, and improving educational processes and educational programs specialty «6B03201– LIBRARY BUSINESS» in the Republic of Kazakhstan

Keywords: *Library business in Republic Kazakhstan, speciality «6B03201– LIBRARY BUSINESS», modernization speciality, problems development of speciality, specialization, prospects development of specialization.*